

Từ điển Toán học Anh - Việt

Khoảng 17 000 từ
Nhà xuất bản KH và KT
In lần thứ 2 - 1976

Tập thể hiệu đính: Phan Đức Chính, Lê Minh Khanh, Nguyễn Tấn Lập,
Lê Đình Thịnh, Nguyễn Công Thuý, Nguyễn Bác Văn
Tiểu ban duyệt: Lê Văn Thiêm, Phan Đình Diệu, Trần Vinh Hiển, Nguyễn
Cảnh Toàn, Nguyễn Đình Trí, Hoàng Tuy

Những ký hiệu viết tắt

cơ. cơ học

tk. thống kê

đs. đại số

top. tôpô học

gt. giải tích

trch. lý thuyết trò chơi

hh. hình học

trđ. trắc địa

kt. toán kinh tế

tv. thiên văn

kỹ. kỹ thuật

vl. vật lý

log. toán logic

xib. xibecnetic; điều khiển học

mt. máy tính

xs. xác suất

A

abac, abacus bàn tính, toán đồ, bản đồ tính

abbreviate viết gọn, viết tắt

abbreviation sự viết gọn, sự viết tắt

aberration *vl.* quang sai

ability khả năng

abnormal bất thường; *tk.* không chuẩn

about độ, chừng; xung quanh; nói về, đối với

a.five per cent chừng trăm phần trăm

above ở trên, cao hơn

abridge rút gọn, làm tắt

abscissa, abscissae hoành độ

absolute tuyệt đối // hình tuyệt đối

absolutely một cách tuyệt đối

absorb hấp thu, hút thu

absorption sự hấp thu, sự thu hút

abstraction sự trừu tượng hoá, sự trừu tượng

absurd vô nghĩa, vô lý, phi lý

absurdity [sự; tính] vô nghĩa, vô lý, phi lý

abundant thừa

abut kề sát; chung biên

accelerate tăng tốc, gia tốc, làm nhanh

acceleration sự tăng tốc, sự gia tốc, sự làm nhanh

a. by powering sự tăng nhanh độ hội tụ bằng cách nâng lên lũy thừa

a. of convergence sự tăng nhanh độ hội tụ, gia tốc hội tụ

a. of Coriolis sự tăng tốc Coriolit

a. of gravity gia tốc trọng trường

a. of falling body sự tăng tốc gia tốc vật rơi

a. of translation gia tốc tịnh tiến

angular a. gia tốc góc

average a. gia tốc trung bình

centripetal a. gia tốc hướng tâm

acceleration

complementary a. sự tăng tốc Coriolit, gia tốc Coriolit

instantaneous a. gia tốc tức thời

local a. gia tốc địa phương

normal a. gia tốc pháp tuyến

relative a. gia tốc tương đối

Standar gravitacionnal a. gia tốc trọng trường tiêu chuẩn

supplemental a. gia tốc tiếp tuyến

total a. gia tốc toàn phần

uniform a. gia tốc đều

accent dấu phẩy

accept nhận, chấp nhận; thừa nhận; không bác bỏ

acceptable nhận được, chấp nhận được, thừa nhận được

acceptance sự nhận, sự thu nhận

accepted được công nhận, được thừa nhận

access sự cho vào; *mt.* lối vào nhận tin

random a. thứ tự chọn ngẫu nhiên

accessible tới được, đạt được

acesory phụ thêm; phụ tùng

accident sự ngẫu nhiên, trường hợp không may

accidental ngẫu nhiên

account kể đến, tính đến

accumulate tích lũy, tụ

accumulation sự tích lũy; sự tụ, điểm tụ

accumulator *mt.* bộ tích lũy, bộ đếm; bộ cộng tích lũy

adder a. bộ cộng tích lũy

double precision a. bộ cộng kép

floating a. bộ cộng với dấy phẩy di động

imaginary a. phần ảo của bộ cộng tích lũy

real a. phần thực của bộ cộng tích lũy

round - off a. bộ tích lũy độ sai quy tròn

singleprecision a. bộ cộng đơn

sum a. bộ tích lũy tổng

accuracy [sự; độ] chính xác

a. of a solution độ chính xác của nghiệm

adequate a. độ chính xác [cần thiết, đòi hỏi, thích hợp]

attainable a. độ chính xác trong, thông tin Fiso

accurate chính xác

a. to five decimalplaces chính xác đến năm số thập phân

ace trch. điểm một, mặt nhất (*súc sắc*), quân át (*bài*)

acentral không trung tâm

acnode hh. điểm cô lập (*của đường cong*)

acoustical (*thuộc*) âm thanh

acoustics vl. âm học

across ngang, qua

act tác động

action tác dụng, tác động

brake a. tác dụng hãm

control a. tác động điều chỉnh, tác động điều khiển

delayed a. tác dụng làm chậm

edge a. tác dụng biên

instantaneous a. tác dụng tức thời

integral a. tác dụng tích phân

on-off a. mt tác dụng loại “đóng - mở”

actual thực, thực tại

actuarial (*thuộc*) tính toán bảo hiểm

actuary kt. chuyên viên tính toán bảo hiểm

actuate khởi động

acute nhọn

acyclic không tuần hoàn

acyclicity tính không tuần hoàn, tính xilic

ad absurdum đến chỗ vô lý

reduction a. a. sự đưa đến chỗ vô lý

adaptation sự thích nghi

add cộng vào, thêm vào, bổ sung

a. together, a. up cộng lại lấy tổng

addend số hạng (*của tổng*)

adder bộ cộng

algebraic a. bộ cộng đại số

amplitude a. bộ cộng biên độ

counter-type a. bộ cộng bằng nút bấm

adder

digital a. bộ cộng bằng chữ số

full a. bộ cộng đầy đủ

half a. bộ nửa cộng

left-hand a. bộ cộng bên trái (bộ cộng hàng cao)

one-column a. bộ cộng một cột

parallel a. bộ cộng đồng thời

right-hand a. bộ cộng bên phải (bộ cộng hàng thấp)

serial a. bộ cộng lần lượt

single-digit a. bộ cộng một hàng

ternary a. bộ cộng tam phân

adder-subtractor bộ cộng và trừ

addition phép cộng

a. of complex numbers phép cộng các số phức, tổng các số phức

a. of decimals phép cộng các số thập phân

a. of similar terms in algebra phép cộng các số hạng giống nhau trong biểu thức đại số

algebraic a. phép cộng đại số

arithmetic a. phép cộng số học

additive cộng tính

completely a. hoàn toàn cộng tính

additivity (tính chất) cộng tính

address địa chỉ

current a. địa chỉ hiện đại

fast a. địa chỉ cố định

floating a. địa chỉ di động

start a. địa chỉ [ban đầu, xuất phát]

zero a. địa chỉ không, địa chỉ zerô

adequacy sự phù hợp, sự thích hợp
adequate phù hợp, thích hợp
adherence *top* tập hợp các điểm dính
     a. of a set (cái) bao đóng của một tập hợp
adic adic
adinfinitum vô cùng
adjacent kề
adjoin kê, nối; chung biên
adjoint liên hợp, phù hợp
     a. of a differential equation phương trình vi phân liên hợp
     a. of a kernel liên hợp của một hạt nhân
     a. of a matrix ma trận liên hợp, ma trận Hermit
adjgate liên hợp, phù hợp // bổ sung, thêm vào
adjunct phần phụ, sự bổ sung
     algebraica a. phần phụ đại số
adjunction sự phụ thêm; sự mở rộng
     a. of root đs. sự phụ thêm một nghiệm
     algebraic(al) a. sự mở rộng đại số
adjust *mt.* điều chỉnh; thiết lập
adjustable *mt.* điều chỉnh được
adjustment sự điều chỉnh
     a. of rates *mt* đặc trưng của các tỷ số thống kê
admissibility *tk.* tính chấp nhận được
admissible chấp nhận được
advection sự bình lưu
advantage trội hơn ưu thế
aerodynamic khí động lực
aerodynamics khí động lực học
aerostatics khí tĩnh học
affine afin
affinity phép biến đổi afin
affinor afinơ, toán tử biến đổi tuyến tính
affirm khẳng định

affirmation sự khẳng định, điều khẳng định

affirmative khẳng định

affixe toạ vi

a fortiori lại càng

after effect hậu quả

aggregeta tập hợp; bộ

bounded a. tập hợp bị chặn

closed a. tập hợp đóng

comparable a. tập hợp so sánh được

countable a. tập hợp đếm được

denumrable a. tập hợp đếm được

equivatent a. tập hợp tương đương

aggregate

finite a. tập hợp hữu hạn

incomparable a. tập hợp không thể so sánh được

infinite a. tập hợp vô hạn

non - denumerable a. tập hợp không đếm được

ordered a. tập hợp sắp được

product a. tập hợp tích

similar ordered a.s. các tập hợp được sắp giống nhau

aggregation sự gộp; ghép gộp; *kt.* sự tổng hợp

linear a. sự gộp tuyến tính

aggreement thoả thuận, quy ước, đồng ý

aid thêm vào, phụ vào // sự thêm vào, sự phụ vào

training a. sách giáo khoa

visual a. đồ dùng giảng dạy

aim mục đích

albedo suất phản chiếu, anbedô

aleatory ngẫu nhiên

aleph, alef alep

aleph-null, aleph-zero alep không

algebra đại số học, đại số

a. of classes đại số các lớp

a. of finite order đại số có cấp hữu hạn
a. of logic đại số logic
abstract a. đại số trừu tượng
algebraic a. đại số đại số
associative a. đại số kết hợp
Boolean a. đại số Bun
cardinal a. đại số bản số
central a. đại số trung tâm
closure a. đại số đóng
complete Boolean a. đại số Bun đầy đủ
complete matrix a. đại số toàn bộ ma trận
convolution a. đại số nhân chập
derived a. đại số dẫn xuất
diagonal a. đại số chéo
differential a. đại số vi phân
division a. đại số (có phép) chia
elementary a. đại số sơ cấp
enveloping a. đại số bao
exterior a. đại số ngoài
formal a. đại số hình thức
free a. đại số tự do
graded a. đại số phân bậc
graphic (al) a. đại số đồ thị
group a. đại số nhóm
homological a. đại số đồng đều
involutory a. đại số đối hợp
linear a. đại số tuyến tính
linearly compact a. đại số compac tuyến tính
linearly topological a. *top*, đại số tôpô tuyến tính
logical a. đại số logic
matrix a. đại số ma trận
modern a. đại số hiện đại
non-commutative a. đại số không giao hoán

polynomial a. đại số đa thức
power-associative a. đại số có lũy thừa kết hợp
propositional a. đại số mệnh đề
quaternion a. đại số các quatenion
quotient a. đại số thương
rational division a. đại số (có phép) chia hữu tỷ
relation a. đại số các quan hệ
right alternative a. đại số thay phiên phải
separable a. đại số tách được
simple a. đại số đơn
supplemented a. đại số phụ
symmetric(al) a. đại số đối xứng
tensor a. đại số tenxơ
universal a. đại số phổ dụng
vector a. đại số véctơ
zero a. đại số không
algebraic(al) (*thuộc*) đại số
algebraically một cách đại số
algebroid phòng đại số
algorithim thuật toán, angôrit
division a. thuật toán
Euclid's a. thuật toán Ôclít
algorithmical (*thuộc*) thuật toán, angôrit
align sắp hàng, làm cho bằng nhau
aligned được sắp hàng
alignment sự sắp hàng
alined được sắp hàng
aliquot ước số
all toàn bộ, tất cả
allocate sắp xếp, phân bố
allocation sự sắp xếp, sự phân bố
optimum a. *tk* sự phân bố tối ưu (*các đối tượng trong mẫu*)
allokurtic *tk.* có độ nhọn khác nhau

allot *tk.* phân bố, phân phối
allowable thừa nhận được
allowance *mt.* cho vay tiếp; *kt.* tiền trợ cấp; tiền hoa hồng
almacantar *tv.* vĩ tuyến thiên văn
almost hầu như, gần như
almost-metric giả mêtric
almucantar *tv.* vĩ tuyến thiên văn
alpha anpha (α); *tv.* sao anpha (trong một chòm sao)
alphabet bảng chữ cái, bảng chữ
alphabetic(al) (*thuộc*) chữ cái
alphabetically theo thứ tự
alphanumeric chữ - chữ số
alternate so le; luân phiên; đan dấu
alternation sự so le; sự luân phiên; sự đan dấu
alternative (khả năng) loại trừ nhau (*giả thiết*)
alternion anteniôn
altitude chiều cao, độ cao
    a. of a cone chiều cao hình nón
    a. of a triangle chiều cao của tam giác
amalgam sự hỗn hợp, hỗn hống
amalgamated hỗn hống
ambient *hh.* không gian xung quanh
ambiguity [sự; tính] nhập nhằng
ambiguousness tính nhập nhằng
among trong số
among-means trong số các trung bình
amortization *kỹ.* sự tắt dần; sự giảm chấn (động); *kt.* sự thanh toán
    a. of a debt *kt.* sự thanh toán nợ
amortize tắt dần, giảm chấn động; *kt.* thanh toán
amount số lượng, lượng
    a. of information *tk* lượng thông tin, lượng tin
    a. of inspection *kt* số lượng kiểm tra, khối lượng điều tra
ample đủ đáp ứng, phong phú